

UCHWAŁA NR ...../2024
Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim
z dnia .....

w sprawie: przyjęcia „Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Nowodworskim na lata 2024-2027”.

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.) w związku z art. 19 pkt 1 i pkt 16 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz.901 ze zm.) oraz art. 4 ust. 1 pkt 3 i art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1526 ze zm.), uchwała się:

§ 1.

Przyjmuje się „Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Nowodworskim na lata 2024-2027”, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim oraz Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Powiatu
w Nowym Dworze Gdańskim

Robert Ciżmowski

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Zapisy ustawy wzmacniają działanie administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego zmierzające do przeciwdziałania przemocy domowej oraz podniesienia świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy.

Głównymi założeniami „Programu oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Nowodworskim na lata 2024-2027” jest realizacja działań psychoedukacyjnych ukierunkowanych na zmianę zachowań osób stosujących przemoc, a także edukacja osób stosujących przemoc.

Przedmiotowa uchwała została przygotowana zgodnie z założeniami „Strategii Rozwoju Powiatu Nowodworskiego na lata 2015-2024”, obszar priorytetowy: Kapitał ludzki i społeczny (P2), cel strategiczny CS.2.1. Rozwinięty i w pełni wykorzystany kapitał ludzki, cel operacyjny: CO.2.1.2. Aktywizacja wykluczonych społecznie.

Wnioskujący:

Załącznik Nr ...
do Uchwały Nr .....
Rady Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim
z dnia .....

**PROGRAM ODDZIAŁYWAŃ
KOREKCYJNO-EDUKACYJNYCH
DLA OSÓB STOSUJĄCYCH
PRZEMOC DOMOWĄ
W POWIECIE NOWODWORSKIM
NA LATA 2024-2027**

Nowy Dwór Gdański, styczeń 2024 r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	2
PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU	3
DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE NOWODWORSKIM ORAZ PORADNICTWO I INTERWENCJA W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY	3
ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNE PROGRAMU	7
ADRESACI PROGRAMU	7
NABÓR DO PROGRAMU	8
MIEJSCE REALIZACJI PROGRAMU, KWALIFIKACJE OSÓB PROWADZĄCYCH ORAZ ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	9
ZAŁOŻENIA MERYTORYCZNE PROGRAMU	9
CEL PROGRAMU	9
FORMY I METODY PRACY	10
ZAWARTOŚĆ MERYTORYCZNA	11
WARUNKI UKOŃCZENIA PROGRAMU	12
MONITORING PROGRAMU I DZIAŁANIA EWALUACYJNE	13
WNIOSKI KOŃCOWE	14

WSTĘP

Zatrzymanie przemocy domowej opiera się na tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy, który nacechowany jest interdyscyplinarnością. Oznacza to, że wszelkie działania interdyscyplinarne są współpracą przedstawicieli różnych służb i dotyczą wszystkich obszarów problemowych danej rodziny. Interdyscyplinarność dotyczy oddziaływania na wszystkie osoby wmieszane w zjawisko przemocy, tj. osoby doznające przemocy domowej, świadków i osób stosujących przemoc domową.

Zatrzymywanie przemocy domowej jest procesem wsparcia nie tylko dla osób doznających przemocy domowej, ale także całej rodziny, dotkniętej kryzysem przemocy, czyli również osoba stosująca przemoc domową.

Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 jako cel główny zakłada zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Polsce. Do celów szczegółowych zalicza się: zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej; zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą domową; zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową; zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług. Priorytetem w sprawie zwiększenia skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową jest realizowanie wobec osób stosujących przemoc domową programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy domowej.

Realizatorem „*Programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Nowodworskim na lata 2024-2027*” jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim oraz leżący w jego strukturach Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Nowym Dworze Gdańskim.

Podstawa merytoryczna oraz założenia programu zostały oparte na autorskim programie terapeutyczno-edukacyjnym „Partner”. Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych jest programem interwencyjnym, którego przewodnim celem jest zatrzymanie przemocy. Osiągnięcie owego celu możliwe jest za sprawą dwóch aspektów: edukacyjnego oraz korekcyjnego. Aspekt edukacyjny dotyczy edukacji osób stosujących przemoc domową w zakresie mechanizmów i dynamiki przemocy. Część korekcyjna ukierunkowana jest na pracę na doświadczeniu własnym uczestnika, korektę postaw, przekonań i zachowań.

PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej wskazał programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, jako element systemu oddziaływań zmierzających do zaprzestania przemocy domowej. „*Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Nowodworskim na lata 2024-2027*” został znowelizowany na podstawie Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2024-2030. Ponadto program jest zgodny z obowiązującymi następującymi przepisami prawa:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
2. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 roku w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE NOWODWORSKIM ORAZ PORADNICTWO I INTERWENCJA W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY

Diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie Powiatu Nowodworskiego sporządzono w oparciu o dane uzyskane od Komendy Powiatowej Policji w Nowym Dworze Gdańskim oraz Zespołów Interdyscyplinarnych, działających przy gminnych/miejskich Ośrodkach Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Gdańskim, Krynicy Morskiej, Ostaszewie, Stegnie i Sztutowie. Diagnoza zawiera dane statystyczne z roku 2022 oraz 2023.

Tabela 1. zawiera dane, przekazane przez Komendę Powiatową Policji w Nowym Dworze Gdańskim oraz ośrodki pomocy społecznej działające na terenie powiatu nowodworskiego, dotyczące liczby interwencji domowych, które zakończyły się wszczęciem procedury „Niebieskie Karty” oraz liczby osób dotkniętych przemocą domową na terenie powiatu nowodworskiego.

Tabela 1. Liczba osób dotkniętych przemocą domową, dane przekazane przez Ośrodki Pomocy Społecznej oraz Komendę Powiatową Policji w Nowym Dworze Gdańskim.

Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie		2022			2023 (do dnia 31 października)		
		Kobiety	Mężczyźni	Dzieci	Kobiety	Mężczyźni	Dzieci
KPP w Nowym Dworze Gdańskim	Ogółem	57			48		
	W tym	42	7	8	36	6	6
GOPS Ostaszewo	Ogółem	7			14		
	W tym	2	1	4	6	0	8
GOPS Sztutowo	Ogółem	19			18		
	W tym	7	0	12	7	0	11
GOPS Stegna	Ogółem	18			15		
	W tym	13	2	3	10	1	4
M-GOPS Nowy Dwór Gdański	Ogółem	42			70		
	W tym	22	8	12	25	4	41
MOPS Krynica Morska	Ogółem	2			2		
	W tym	2	0	0	1	1	0
RAZEM	Ogółem	145			167		
	W tym	88	18	39	85	12	70

Dokonując analizy danych pozyskanych od jednostek organizacyjnych Powiatu Nowodworskiego można zauważyć, że najliczniejszą grupą osób dotkniętych przemocą domową stanowią kobiety oraz dzieci, które doświadczają przemocy ze strony osób bliskich. Największą liczbę kobiet doznających przemocy odnotowano w roku 2022 przez Komendę Powiatową Policji w Nowym Dworze Gdańskim (42). W badanym okresie czasu liczba kobiet doznających przemocy utrzymuje się na podobnym poziomie. Dzieci doznające przemocy, bądź będące świadkami przemocy stanowią kolejną bardzo liczną grupę. W roku 2022 grupa ta stanowiła 39 osób, zaś na rok 2023 stanowi 70 osób. Liczba dzieci doświadczających przemocy lub będących świadkami przemocy bardzo wzrosła. Ogólna liczba osób dotkniętych przemocą domową w badanych okresach czasu nie odbiega od siebie liczbowo. Mężczyźni stanowią najmniejszą liczbę osób dotkniętych przemocą, jednak owa liczba utrzymuje się na podobnym

poziomie. W roku 2022 było to 18 mężczyzn, w roku 2023 liczba ta spadła do 12 osób.

Tabela 2. ukazuje dane liczbowe przekazane przez Zespoły Interdyscyplinarne z miast i gmin Powiatu Nowodworskiego, tj. Nowy Dwór Gdański, Krynica Morska, Ostaszewo, Stegna i Sztutowo. Dane obrazują liczbę wszczętych procedur „Niebieskie Karty” przez podmioty do tego upoważnione oraz liczbę osób dotkniętych zjawiskiem przemocy domowej.

Tabela 2. Liczba procedur „Niebieskie Karty” oraz liczba osób doznających przemocy domowej w Powiecie Nowodworskim w latach 2022-2023.

Wskaźnik	Rok		
	2022	2023 (do 31 października)	
Liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty” (na podstawie formularza „Niebieska Karta-A” wszczynających procedurę oraz dotyczących kolejnych przypadków w trakcie postępowania)	50	50	
Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta” przez pracowników OPS	14	23	
Liczba „Niebieskich Kart” wdrożonych przez funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Nowym Dworze Gdańskim przekazanych do OPS	50	35	
Liczba „Niebieskich Kart” wdrożonych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych gminy (np. służba zdrowia, oświata, GKRPA)	4	7	
Liczba zakończonych procedur „Niebieskich Kart”	59	30	
Liczba przekazanych przez ZI/GR zawiadomień do organów ścigania (Policji, Prokuratury) o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy domowej	25	16	
Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową skierowanych do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym	9	10	
Liczba osób dotkniętych przemocą domową	88	119	
	Kobiety	46	49
	Mężczyźni	11	6
	Dzieci	31	64

Z powyższych danych wynika, że liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta” na podstawie formularza „Niebieska Karta- A”, wszczynającego procedurę oraz dotyczących kolejnych przypadków z roku 2022 do 31 października 2023 roku jest na tym samym poziomie. Procedura „Niebieska Karta” w analizowanym przedziale czasu wszczynana była głównie przez funkcjonariuszy Policji (w 2022 roku- 50, do końca października 2023 roku- 35), w bardzo małym stopniu przez przedstawicieli pozostałych jednostek organizacyjnych (2022-

4, 2023-7). Owe dane świadczą o małej aktywności placówek ochrony zdrowia i oświaty w zakresie przeciwdziałania przemocy. Warto przyjrzeć się liczbie zakończonych „Niebieskich Kart”, w roku 2022 zakończono 59 procedur, a do końca października 2023 roku -30 . Procedura ta kończona jest wówczas, gdy występuje brak zasadności podejmowania działań lub w przypadku ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy domowej oraz zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy.

W roku 2022 odnotowano 25 przypadków przekazania przez Zespoły Interdyscyplinarne/Grupy Robocze zawiadomień do organów ścigania (Policja/Prokuratura) o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy domowej, natomiast do końca października 2023 roku liczba przypadków wyniosła 16.

Ogólna liczba osób dotkniętych przemocą domową w roku 2022 stanowiła- 88 przypadków, a w 2023 roku do dnia 31 października - 119 przypadków. Patrząc po statystyce w dalszym ciągu głównie kobiety narażone są na przemoc ze strony bliskich.

W 2022 roku odnotowano 46 kobiet- osób doświadczających przemocy domowej, zaś w 2023 roku -49 zgłoszeń. Liczba dzieci doświadczających przemocy w roku 2022 wynosiła 31, zaś do końca października 2023 roku- 64. Liczba ta bardzo się zwiększyła. Natomiast liczba mężczyzn z 11 przypadków w roku 2022 zmalała. W roku 2023 na dzień 31 października było to tylko 6 przypadków.

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Nowym Dworze Gdańskim świadczy specjalistyczne wsparcie dla osób, wobec których jest stosowana przemoc domowa, w postaci porad prawnych, psychologicznych oraz socjalnych.

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Nowym Dworze Gdańskim udziela wsparcia także osobom stosującym przemoc domową poprzez realizację programu korekcyjno-edukacyjnego. W roku 2022 wpłynęło 7 skierowań do udziału w programie wydanych przez zespoły interdyscyplinarne, działające przy ośrodkach pomocy społecznej na terenie Powiatu Nowodworskiego. Spośród 7 skierowań 4 osoby zostały zakwalifikowane do udziału w programie:

1. 3 osoby nie przyznały się do faktu stosowania przemocy
2. 1 osoba zakwalifikowana zrezygnowała w trakcie,
3. 1 osoba ukończyła program (zakwalifikowana w roku 2021)
4. Żadna osoba nie zgłosiła się z własnej woli.

Ze względu na brak możliwości utworzenia grupy, osoba skierowana do udziału w programie odbyła konsultacje indywidualne z psychologiem Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Nowym Dworze Gdańskim.

Z kolei w 2023 roku 16 osób zostało skierowanych do udziału w programie. Osiem osób zgłosiło się do Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Nowym Dworze Gdańskim w celu zakwalifikowania się do programu. W ostateczności jednak, tylko dwie osoby były gotowe przystąpić do realizacji programu, jednak z uwagi na nieutworzenie grupy, osoby te brały udział w indywidualnych spotkaniach z psychologiem.

ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNE PROGRAMU

ADRESACI PROGRAMU

„Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Nowodworskim na lata 2024-2027” adresowany jest do osób stosujących przemoc domową. Nabór uczestników prowadzony będzie w oparciu o analizę indywidualnej sytuacji każdego z uczestników. Program w głównej mierze skierowany jest do klientów, którzy w szczególności:

1. zostali skazani przez sądy karne za czyny związane ze stosowaniem przemocy domowej, wobec których sąd warunkowo zawiesił wykonywanie kary lub warunkowo zwolnił z odbycia reszty kary, zobowiązując do uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych;
2. zostali zobowiązani przez sądy rodzinne w związku z toczącym się postępowaniem w przedmiocie ograniczenia władzy rodzicielskiej do podjęcia pracy własnej ukierunkowanej na wyeliminowanie własnych zachowań przemocowych w środowisku rodzinnym;
3. zostali skierowani przez grupę diagnostyczno-pomocową, dzielnicowego, pracownika socjalnego, kuratora sądowego, zgłoszą się do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym;
4. dostrzegają własne sprawstwo przemocy i deklarują wolę podjęcia pracy nad zmianą tych zachowań.

NABÓR DO PROGRAMU

Nabór do „Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Nowodworskim na lata 2024-2027” prowadzi się m.in. w oparciu o:

- działania informacyjne o programie (rozpowszechnienie informacji o możliwości korzystania z programu, jego istocie, miejscu i sposobie realizacji) poprzez ogłoszenia na stronach internetowych, ulotki;
- współpracę z instytucjami, m.in. Policją, zespołami interdyscyplinarnymi, ośrodkami pomocy społecznej, zespołem kuratorskim (przekazywanie informacji, spotkania).

„Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Nowodworskim na lata 2024-2027” zakłada oddziaływania realizowane w systemie ciągłym, tj. przez cały rok i w systemie otwartym, a więc zakłada możliwość dołączania do programu w każdym czasie nowych uczestników. Charakter naboru wynika z założeń przyjętego modelu pracy – „Partner” i związany jest z faktem wysokiego poziomu motywacji do uczestnictwa w momencie zgłoszenia się do udziału w programie bez konieczności oczekiwania na rozpoczęcie jego kolejnej edycji.

Kwalifikacja do „Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Nowodworskim na lata 2024-2027” odbywa się w formie sesji konsultacyjnej z pracownikiem socjalnym, a następnie sesjach indywidualnych z kandydatem, których celem jest zapoznanie się z ofertą programu, wstępna diagnoza problemu przemocy i faktycznie pełnionej w tym obszarze roli, rozpoznaniu sytuacji rodzinnej i prawnej klienta, wstępnej edukacji z zakresu mechanizmów i dynamiki przemocy oraz redukcji lęku związanego z rozpoczęciem pracy w grupie.

Na wstępnych sesjach nowy uczestnik zapoznaje się z regułami programu i współpracy z prowadzącymi. Potwierdzeniem przyjęcia reguł jest podpisanie przez niego kontraktu. Kontrakt w szczególności uwzględnia:

- konieczność systematycznej obecności na zajęciach;
- obowiązek bezpiecznego i zgodnego z zasadami współżycia społecznego zachowania w trakcie uczestnictwa w zajęciach;
- zobowiązanie do powstrzymania się od przemocowych zachowań i postaw w kontaktach z członkami rodziny i innymi ludźmi;

- zobowiązanie do powstrzymywania się od spożywania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.

Kolejną częścią kwalifikacji jest opracowanie z prowadzącymi kwestionariusza historii przemocy, planu zmiany i planu bezpieczeństwa.

MIEJSCE REALIZACJI PROGRAMU, KWALIFIKACJE OSÓB PROWADZĄCYCH ORAZ ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

„Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Nowodworskim na lata 2024-2027” realizowany jest przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim.

Spotkania w ramach realizacji programu prowadzone są przez specjalistów spełniających wymogi zawarte w Rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową .

Spotkania grupowe oraz indywidualne odbywają się w siedzibie Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Nowy Dworze Gdańskim z siedzibą przy ul. Warszawskiej 52.

Środki przeznaczone na realizację programu obejmują zasoby własne Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim.

ZAŁOŻENIA MERYTORYCZNE PROGRAMU

CEL PROGRAMU

Głównym założeniem oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc domową jest zapewnienie bezpieczeństwa, osobom doznającym przemocy domowej ze strony osób najbliższych, poprzez pracę z osobami tą przemoc stosującymi, ukierunkowaną na zmianę ich krzywdzących postaw i zachowań.

Cel ogólny to efekt nadrzędny, który przyświeca każdemu działaniu. Celem ogólnym *„Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Nowodworskim na lata 2024-2027”* jest **zapewnienie bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy ze strony osób najbliższych, poprzez pracę z osobami tą przemoc stosującymi, ukierunkowaną na zmianę ich krzywdzących postaw i zachowań.**

Cele szczegółowe są wytycznymi nakreślającymi kierunek działań do realizacji celu głównego, są one osiąmane poprzez konkretne działania uzależnione od zasobów grupy biorącej udział w programie oraz siły poszczególnych jej członków.

Cele szczegółowe „Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Nowodworskim na lata 2024-2027” będą możliwe dzięki realizacji programu „Partner” rozszerzone o dodatkowe komponenty:

1. Rozpoznanie mechanizmów i dynamiki przemocy.
2. Zminimalizowanie i zatrzymanie przemocy.
3. Nabycie umiejętności rozwiązywania konfliktów bez stosowania przemocy.
4. Doskonalenie umiejętności komunikacyjnych w ramach warsztatu terapeutycznego.
5. Przyjęcie odpowiedzialności za stosowanie przemocy.
6. Zmiana przekonań dotyczących stosowania przemocy domowej.
7. Powstrzymanie przed dalszym stosowaniem przemocy.
8. Rozwijanie umiejętności samokontroli i współzycia w środowisku, w tym bardziej efektywne radzenie sobie z emocjami: złością lub poczuciem krzywdy w sytuacjach trudnych.
9. Poszerzenie katalogu zachowań o alternatywne do krzywdzących w celu budowania relacji interpersonalnych opartych na poszanowaniu domowników i postawie partnerskiej.
10. Kształtowanie umiejętności w zakresie wychowania dzieci bez użycia przemocy.
11. Uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych po zakończeniu udziału w programie.

FORMY I METODY PRACY

Okres uczestnictwa w programie wynosi 60 godzin z częstotliwością spotkań nie mniejszą niż 5 godzin zegarowych w miesiącu. Optymalnym jest prowadzenie pracy z grupą w duecie: mężczyzna i kobieta, co jest korzystne zarówno dla prowadzących jak i uczestników, gdyż relacje między prowadzącymi stają się przykładem komunikacji partnerskiej. Podstawą teoretyczną programu jest program terapeutyczno-edukacyjny „Partner”.

Podstawową formą pracy korekcyjnej są spotkania grupowe (wsparte indywidualnymi konsultacjami psychologicznymi w ramach potrzeb). Spotkania indywidualne

w minimalnym wymiarze dwóch spotkań są etapem kwalifikacji do programu. Grupa uczestników liczy maksymalnie 15 osób. Grupa prowadzona jest w formule otwartej, tzn. spotkania odbywają się regularnie, nieprzerwanie, tematy edukacyjne realizowane są cyklicznie, a w trakcie trwania programu mogą odchodzić uczestnicy (którzy zrealizowali wymóg minimum 75% uczestnictwa w spotkaniach) oraz dołączają nowi członkowie.

ZAWARTOŚĆ MERYTORYCZNA

W część edukacyjnej (teoretycznej) założeniem programu jest przede wszystkim przekazanie szeroko pojętej wiedzy dotyczącej przemocy, czyli pogłębioną edukację z zakresu mechanizmów i dynamiki przemocy. Natomiast część korekcyjna (praktyczna) skoncentrowana jest na zdobyciu umiejętności niestosowania przemocy, treningu umiejętności społecznych i asertywności oraz konstruktywnego rozwiązywania problemów. Jest to praca na doświadczeniu własnym uczestnika, korekta obecnych postaw, przekonań i zachowań.

Cześć edukacyjna to przekazywanie wiedzy na temat kulturowo-obyczajowych zjawisk wspierających i przeciwstawiających się przemocy oraz konfrontowanie ze stereotypami promującymi przemoc, promocja wartości i idei wspierających godność osoby, dobro rodziny, równość płci oraz prawa kobiet i dzieci, a także odpowiedzialność za własne decyzje.

Podstawowe treści edukacyjne:

1. Społeczno-kulturalne źródła i okoliczności towarzyszące przemocy domowej (mity, stereotypy).
2. Definicja przemocy, jej rodzaje, formy, dynamika, aspekty prawne przemocy.
3. Problemy władzy i kontroli w relacjach międzyludzkich.
4. Planowanie i rozwijanie samokontroli.
5. Komunikacja interpersonalna.
6. Promocja pozytywnych standardów wartości i zachowań: wspólne decydowanie, okazywanie uczuć i potrzeb, negocjacje i rozwiązywanie konfliktów bez przemocy, budowanie bezpieczeństwa i wsparcia emocjonalnego.
7. Alkohol i patologia życia rodzinnego.
8. Dzieci, przemoc i wychowanie.
9. Tolerancja i szacunek wobec osób starszych i niepełnoprawnych.

Cześć korekcyjna to ćwiczenie nowych konstruktywnych form myślenia i reagowania w grupie, praca nad rozpoznawaniem i zmianą przekonań i postaw osobistych poprzez analizę sytuacji przedstawionych w programie oraz swoich własnych sytuacji życiowych, nauka

skutecznej kontroli nad zachowaniami przemocowymi, uczenie się umiejętności konstruktywnej komunikacji interpersonalnej i samokontroli.

„Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Nowodworskim na lata 2024-2027” opiera się na przekazie treści edukacyjnych w formie biernej, jak i również obejmuje ćwiczenia praktyczne dostarczające korekcyjnych doświadczeń osobistych zmieniających zachowania i postawy związane z przemocą oraz rozwijające pozytywne umiejętności w kontakcie interpersonalnym.

Stosowane metody pracy w grupie:

- mini wykład edukacyjny;
- scenki sytuacyjne;
- zadania domowe;
- dyskusja moderowana.

WARUNKI UKOŃCZENIA PROGRAMU

Warunkiem ukończenia programu jest obecność na spotkaniach w wymiarze minimum 75%. Zakończenie programu oparte jest na ocenie dokonanej przez prowadzących program oraz samego uczestnika. Ocenie podlegają: obecność uczestnika na spotkaniach, jego zaangażowanie, przestrzeganie reguł uczestnictwa w programie oraz zasad pracy w grupie, niestosowanie przemocy.

Uczestnikom spełniającym określone programem kryteria wydaje się zaświadczenie o ukończeniu programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych zgodne z Rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów, a także wzorów pouczeń.

MONITORING PROGRAMU I DZIAŁANIA EWALUACYJNE

Przebieg i efekty programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc domową objęte są działaniami monitorującymi oraz ewaluacyjnymi prowadzonymi przez realizatora programu, a wyniki tych działań będą wykorzystywane w pracach nad doskonaleniem i upowszechnianiem dalszych metod pracy.

Monitoring ma na celu zweryfikowanie czy program postępuje zgodnie z planem i będzie prowadzony w sposób ciągły w czasie jego trwania przez realizatora.

Ewaluacja jest procesem o charakterze praktycznym, którego zadaniem jest ustalenie, czy dany program osiągnął zakładane cele. Programu będzie kończył się badaniem ewaluacyjnym uczestników poprzez wypełnienie ankiety ewaluacyjnej dotyczącej przebiegu i efektów oddziaływań.

Monitoring prowadzi podmiot realizujący program poprzez:

- analizę ankiet ewaluacyjnych;
- kontakt z ośrodkami pomocy społecznej, z zespołami kuratorskimi, z zespołami interdyscyplinarnymi, Policją oraz innymi podmiotami działającymi w zakresie profilaktyki przemocy domowej.

Przyjęty wskaźnik skuteczności realizacji „*Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Nowodworskim na lata 2024-2027*” to: liczba osób stosujących przemoc domową, które w okresie trzech lat po ukończeniu programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych nie powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy domowej.

Z ewaluacji sporządza się sprawozdanie przygotowane w oparciu o przeanalizowane dane ilościowe (m.in. rejestr konsultacji, listy obecności, liczba spotkań, liczba godzin zajęć, ankieta) oraz jakościowe (rozmowa, ankieta). sprawozdanie przekazywane jest do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim. Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim raz w roku będzie przedkładał Radzie Powiatu w Nowym Dworze Gdańskim sprawozdanie merytoryczne z realizacji „*Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Nowodworskim na lata 2024-2027*” będące integralną częścią Sprawozdania z realizacji „*Strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Nowodworskiego na lata 2016-2026*”.

Sprawozdanie zawiera:

- nazwę programu, miejsce i termin realizacji programu;
- opis podjętych działań;
- zastosowaną procedurę ewaluacyjną;
- dane liczbowe dotyczące realizacji programu (liczba osób, które przystąpiły do programu, liczba osób, które ukończyły program, liczba zrealizowanych godzin spotkań grupowych, liczba zrealizowanych godzin spotkań indywidualnych);
- dane jakościowe - uzyskane wyniki (liczba osób objętych monitoringiem, które zaprzestały stosowania przemocy bądź powróciły do stosowania zachowań przemocowych);
- wnioski.

WNIOSKI KOŃCOWE

Nadrzędnym celem „Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Nowodworskim na lata 2024-2027” jest dobro i bezpieczeństwo osób doznających przemocy domowej. W ramach istniejącego systemu przeciwdziałania przemocy domowej opracowany program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych stanowi jedno z ogniw pomocowych poprzez działania skierowane do osób podejrzanych bądź stosujących przemoc domową. Nieodłącznym elementem prowadzonych oddziaływań jest ścisła współpraca przedstawicieli instytucji kierujących osoby do programu, wymiana informacji oraz podejmowanie działań naprawczych. Działania te mają przyczynić się do funkcjonowania społeczeństwa wolnego od przemocy, poprzez ograniczenie zjawiska przemocy i wzrostu poczucia bezpieczeństwa w środowisku.